

LUDWIG
MÚZEUM

METAFIZIKUS
ÁTHATOLÁS
EGY ZEBRÁN

09.23.

*METAPHYSICAL
PASSAGE THROUGH
A ZEBRA*

TÖRTÉNETEK
VADÁSZATRÓL,
TERMÉSZETRŐL

2021.

11.21.

STORIES ABOUT
HUNTING AND
NATURE

LUDWIG MÚZEUM

Kurátor / Curator:

Dr. FABÉNYI Julia

Kurátor asszisztensek / Assistant Curators:

FEKETE Dénes, MAJ Ajna

Régészeti tárgyak válogatása / Selection of Archaeological Objects:

NAGY Erzsébet, Janus Pannonius Múzeum / Janus Pannonius Museum, Pécs

Néprajzi tárgyak válogatása / Selection of Ethnographical Objects:

BURJÁN István, Janus Pannonius Múzeum / Janus Pannonius Museum, Pécs

Lőtáblák / Shooting Range:

N. KOVÁCS Zita, Türr István Múzeum / Türr István Museum, Baja

Kölcsönző intézmények / Lending Institutions

Magyar Nemzeti Levéltár / National Archives of Hungary, Budapest
Janus Pannonius Múzeum – Régészeti Osztály, Néprajzi Osztály,
Modern Magyar Képtár / Janus Pannonius Museum – Department of
Archeology, Department of Ethnography, Modern Hungarian Gallery, Pécs
Savaria Múzeum – Szombathelyi Képtár / Savaria Museum – Gallery of Szombathely
Türr István Múzeum / Türr István Museum, Baja
Magyar Mezőgazdasági Múzeum / Museum of Hungarian Agriculture, Budapest

Kölcsönző galériák / Lending Galleries

acb Galéria, Irokéz Gyűjtemény / acb Gallery, Irokéz Collection
Molnár Ani Galéria / Ani Molnár Gallery
Godot Galéria / Godot Gallery
Viltin Galéria / Viltin Gallery
KOGART – Kovács Gábor Művészeti Alapítvány /
KOGART – Kovács Gábor Art Foundation

Kölcsönző magángyűjtők / Lending Private Collectors

Klacsman Gyűjtemény / Klacsman Collection
Karvalits-Szelényi Gyűjtemény / Karvalits-Szelényi Collection
Bársony Gyűjtemény / Bársony Collection
Arcana Gyűjtemény / Arcana Collection
Hatvani Gyűjtemény / Hatvani Collection
Verbai Gyűjtemény / Verbai Collection

Együttműködő partnerek / Collaborating Partners

Nemzeti Filmintézet – Filmarchívum /
National Film Institute, Hungary – Film Archive, Budapest
Magyar Nemzeti Levéltár / National Archives of Hungary, Budapest

Támogató / Supported by

Nemzeti Kulturális Alap / National Cultural Fund

Kiállító művészek / Exhibiting Artists

BAKSAI József | BONDOR Csilla

BUKTA Imre | DALLOS Ádám

Felix DROESE | Gia EDZGVERADZE

ESTERHÁZY Marcell | FERENCZY Zsolt

GERHES Gábor | HOPP-HALÁSZ Károly

HALÁSZ Péter Tamás | Frieder HEINZE

HORVÁTH Csaba Árpád – SIPOS Eszter

ISKI KOCSIS Tibor | Kader ATTIA

Paul KANZLER | KARÁCSONYI László

KIRÁLY András | KOVÁCH Gergő

LOSONCZY István | NAGY Gabriella

NAGY Márta | A. R. PENCK | PUKLUS Péter

ŠWIERKIEWICZ Róbert | SIMONYI Emő

SZALAY Péter | SZABÓ Dorottya

SZÉPFALVI Ágnes | SZILÁRDI Béla

TRANKER Kata | Radenko MILAK –

Roman URANJEK | VÁRNAGY Tibor

Lois WEINBERGER

BEVEZETŐ

Számunkra különösen jelentős a Vadászati és Természeti Világkiállítás¹ megfogalmazott krédója, mely szerint „a társadalmi tudatformálás révén megerősödjön hazánkban a természet védelme és szeretete, az ésszerű, józan és körültekintő civilizációs fejlődés gondolatának fontossága. A programsorozat hozzájárul ahhoz, hogy az emberek jobban megértsek a természet védelmének fontosságát, a fenntartható természethasznosítás fogalmát és értelmét, elismerjék például a vadászat, a vadgazdálkodás, a horgászat, a halászat, a halgazdálkodás, az erdészet, az erdőgazdálkodás hasznát és szükségességét.”

Jelenlegi tárlatunk kapcsolódik korábbi, 2021-ben megvalósult kiállításunk² alap gondolataihoz, melyek a természettel harmóniát kereső alkotók életmodelljét, illetve a természet és civilizáció lehetséges önfenntartó kapcsolatát tematizálták.

Az anyag összeállításakor, gyűjteményi egységeink és a műtermekben látott anyagok vizsgálatok tudatosult, hogy a vadászathoz és a természethez való viszony nagy hangsúlyt kap a kortárs képzőművészetben. Mind a vadászat és természet összhangját, de ugyanúgy ellentmondásait is lehetséges a kortárs képzőművészetben keresztül bemutatni. Míg az elmúlt évszázadok festészetében és szobrászatában a vadászat ábrázolása kiemelt, reprezentatív helyet foglalt el, annak a művészeti gondolkodásnak részeként, amely a művészetet az ünnepélyes, a halhatatlan értékek köré szervezte, úgy a kortárs képzőművészet más pozícióból fogalmazza meg viszonyát mind a vadászathoz, mind a természethez.

A művészettörténet jelentős stílusfejezetei bizonyítják a vadászathoz és természethez való viszony kiemelt jelentőségét. Gondoljunk például a németalföldi vadász- és állattematikájú csendéletekre, amelyek az elmúlásra emlékeztető művek sorába illeszkednek, vagy arra, hogy milyen grandiózus freskók, táblaképek születtek vadászati és mitológiai témákban Itáliától az Alpokon túlig. Vadakat ábrázoló csendéletek, Dianát megjelenítő mennyezetfreskók, vadászat és állat, a vadak üzekedése heroikus csataként, a vadász hősként,

INTRODUCTION

For us, the credo of the *World of Hunting and Nature Exhibition*¹ is particularly important, as it is “to strengthen the protection and love of nature, the importance of the idea of rational, sober and prudent civilisational development in our country through the formation of social consciousness. This programme series will contribute to the understanding of the importance of nature conservation, the concept and meaning of the sustainable use of natural resources, and the benefits and necessity of, for example, hunting, game management, fishing, fish farming, and forestry.”

Our current exhibition is linked to the basic ideas of our previous exhibition in 2021², which focused on the life model of artists seeking harmony with nature and the possible self-sustaining relationship between nature and civilisation.

In the process of assembling the material, while looking through our collection units and in artists' studios, we became aware of the importance of the relationship to hunting and nature in contemporary art. Both the harmony of hunting and nature in contemporary art. Both the harmony of hunting and nature, but also their contradictions, can be presented through contemporary art. While in the painting and sculpture of past centuries the representation of hunting occupied a prominent place as part of an artistic thinking that focused art on solemn, immortal values, contemporary art takes a different position in its relationship to both hunting and nature.

Significant movements and styles in the history of art demonstrate the importance of the relationship with hunting and nature. Think, for example, of the Dutch and Flemish still life paintings of hunting and animals, which are part of a series of works evoking the passing of time, or the grandiose frescoes and panel paintings on hunting and mythological themes from Italy to beyond the Alps. Still lifes of wild animals, ceiling frescoes of Diana, hunting and the animal, the courtship of the beasts as heroic battle, the hunter as hero, are all representational. A celebration of victorious forces, parables and stories alternate, where the hunt can also express the

1 Egy a Természettel. Vadászati és Természeti Világkiállítás. Budapest; 2021. szeptember 25. – október 14.

2 Lassú élet. Radikális hétköznapok. Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum, Budapest, 2021. július 14. – szeptember 5.

1 One with Nature – World of Hunting and Nature Exhibition 2021, Budapest, 25 September – 14 October, 2021

2 Slow Life, Radical Practices of the Everyday. Ludwig Museum – Museum of Contemporary Art, Budapest, 14 July – 5 September 2021

reprezentációs céllal jelenik meg. Győzelmi erők ünnepe, példázatok és történetek váltogatják egymást, ahol a vadászat képes a természetfeletti harc sikerét is kifejezni. Szimbólumokba és metaforákba burkolt üzenetként tiszteletét fejezi ki az emberi és az emberfeletti erő előtt. Pomba, diadal és elmúlás – ezekkel a fogalmakkal lehetne a művészi szándékot röviden összefoglalni a vadászat történeti tipológiájáról.

A kortárs szemlélet kritikai pozíciót követ: a vad feletti győzelem nem tartozik az erények közé. Az elmúlás gyakran az erőszakos vég szinonimája, a moralizáló aspektus konkrétan és áttételesen is felülírja a természet törvényein alapuló szükségletet, a vad elejtését. Tagadja a létfenntartáshoz szükséges vadászatot, megveti, de legalábbis kritikai vizsgálat alá veti a vadak tömeges elejtését, a trófea megszerzését. A vadászatról való gondolkodás közelebb áll az erőszak megítéléséhez, mint a vadászat tradicionálisan értelmezett művészeti felfogásához. A kritikus, etikai szempontú megközelítést nagyban befolyásolta a legújabb kor mondvacsinált „vadászainak” kiváltságos viselkedése, amennyiben a vadászat kiemelt vendégek számára megrendezett esemény volt. A vadász itt már nem ügyességével bizonyított, hanem egy fizetős szcenárió mulatók részében vett részt.

A kiállításban több olyan fejezetet is találunk, ahol a kortárs művészeti pozíció kritikus vagy ironizáló oldalról közelíti meg az egykoron dicsőséges győzelmet, a vad leterítését. Nem hiányzik azonban a tiszteletadás sem a természet és az állat előtt, ahol a természet megbecsülése néhol radikális, de hatékony formában fogalmazódik meg.

Mind nemzetközi hírű gyűjteményünk, mind szakmai praxisunk lehetővé tette egy olyan tematikus kiállítás összeállítását, mely a Világkiállítás témájára – Egy a Természettel – a kortárs képzőművészet aspektusából reflektál. Bizunk benne, hogy kiállításunk képes felkelteni a közönség és a Világkiállítás látogatóinak figyelmét, hozzájárulva a rangos esemény sikeréhez.

Dr. Fabényi Julia
a kiállítás kurátora
a Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum igazgatója

success of a supernatural struggle. It is a message of respect for human and superhuman strength, wrapped in symbols and metaphors. Splendour, triumph and passing – these are the terms that could be used to briefly summarise the artistic intentions of the historical typology of hunting.

The contemporary view takes a critical position: victory over the wild is not a virtue. Passing away is often synonymous with a violent end, the moralising aspect overriding, both expressly and metaphorically, the necessity based on the laws of nature, the killing of the beast. It denies hunting as a means of subsistence, it scorns, or at least critically examines, the mass killing of game for the trophy. This way of thinking about hunting is closer to the perception of violence than to the traditional artistic understanding of hunting. A critical, ethical approach has been greatly influenced by the privileged behaviour of the upstart 'hunters' of the modern age as hunting has become an event for distinguished guests. Here the hunter was no longer demonstrating his skill, but took part in a paid scenario.

In the exhibition, there are several chapters where the contemporary art position takes a critical or ironic approach to the once glorious triumph over the wild's slaughter. But there is no lack of homage to nature and the animal, where the appreciation of nature is sometimes expressed in radical but effective ways.

Both our internationally renowned collection and our professional practice have allowed us to put together a thematic exhibition that reflects on the theme of the World Fair – *One with Nature* – from the perspective of contemporary art. We hope that our exhibition can capture the attention of the public and the visitors to the World Fair, contributing to the success of this prestigious event.

Dr. Julia Fabényi
Curator of the Exhibition and Director of
Ludwig Museum – Museum of Contemporary Art

METAFIZIKUS ÁTHATOLÁS EGY ZEBRÁN

Kiállításunk címadó műve **A. R. Penck** német festő alkotása, amely a Ludwig Múzeum gyűjteményében található. A festmény 1975-ben készült, Penck jellegzetes stílusában. Kíméletlen, allegorikus jelenetként is értelmezhető nő és férfi viszonyáról, vadászatról és menekülésről, a kaotikus társadalmi szövetéről, melyben a zebra élőlény és átkelő is egyben. Penck stílusa látszólag egyszerű: gyerekrajzhoz hasonló pálcikaemberkének sokasága, de épp annyira rejtélyes, mint a kőkorszaki barlangrajzok, melyekre számos magyarázat született, de biztosat nem tudunk róluk mondani. Ahogy ezek esetében is sok minden feltételezhető a fétistől kezdve a hiteles történetmesélési szándékig, a kultikus ábrázolástól a kedvtelésből felhordott rajzokig, úgy Penck sem konkretizál, nyitva hagyja az értelmezési lehetőségeket. És bár a képen hangsúlyosan jelennek meg a nők és férfiak közti üldözési jelenetek és a zsákmány megragadása, az egész jelenetet az átláthatatlanság és tehetetlenség hangulata hatja át. Társadalmi kör- és korszak, vergődés egy kilátástalan időszakban.

MAGASLES

A vadászat alapvető építménye a magasles. Több művész munkásságában is visszatér ez a motívum – egy olyan épület, mely a vadász legjobb pozícióját, kilátását biztosítja. **Hopp-Halász Károly** több évtizeden keresztül visszatért ennek a konstrukciónak az ábrázolásához. A több mint 16 részből álló táblaképsorozat kiindulópontja egy szabályos, nyitott kockában elhelyezett síkok és húrok árnyékvetületének vizsgálata volt a térben.

Hopp-Halász többek között az újgeometrikus művészet egyik kiemelkedő képviselője volt, a Pécsi Műhely meghatározó egyénisége. A magasles cím áttételesen is értelmezhető, hisz a Paksi Atomerőmű védrendszeréhez tartoztak azok a magasles-építmények is, ahonnan a nyilvánosság elől tiltott területet védték, hasonlóképpen ahhoz, ahogy a nyugati országhatáron is magaslesekőről figyelték a határsértőket.

**A. R. PENCK: Metafizikus áthatolás egy zebraán /
Metaphysical Passage through a Zebra, 1975**

pamutvászon, diszperziós festék, akril / cotton canvas, dispersion paint, acrylic
286 × 286 cm

Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum (Az aacheni Peter und Irene Ludwig
Stiftung adománya, 1989) / Ludwig Museum – Museum of Contemporary Art
(Donated by the Peter und Irene Ludwig Stiftung, Aachen, 1989)

Foto / Photo: ROSTA József

METAPHYSICAL PASSAGE THROUGH A ZEBRA

The title work of our exhibition is a work by the German painter **A. R. Penck**, from the collection of the Ludwig Museum. The painting was made in 1975 in Penck's characteristic style. It can be interpreted as a stark allegorical scene of male/female relationships, of hunting and fleeing, of the chaotic social fabric in which the zebra is both a living creature and a crossing point. Penck's style is apparently simple: a multitude of stick figures like children's drawings, but as enigmatic as the cave paintings of the Stone Age, which have been the subject of many explanations, but of which we cannot be certain. As with these cave paintings, there is much to assume, from fetishism to authentic storytelling intent, from cultic representation to drawings applied for pleasure, so does Penck not seek to be concrete, leaving open the possibilities of interpretation. And although the scenes of chase between men and women and the capture of prey are highlighted in the picture, the whole scene is imbued with a sense of ambiguity and helplessness. It is a social panorama and a portrait of an age – in a hopeless period.

HIGH-STAND

The basic structure for hunting is the high-stand. It is a recurring motif in the work of many artists – a construction that provides the hunter with the best position and view. **Károly Hopp-Halász** returned to the depiction of this structure over several decades. The starting point for this series of more than 16 panel paintings was an exploration of the shadow projection of planes and strings in space, arranged in a regular open cube.

Hopp-Halász was one of the outstanding representatives of the new geometric art and a leading figure of Pécs Workshop. The title "high-stand" can also be interpreted metaphorically, since the Paks Power Plant's defence system included high structures, from which the forbidden area was protected from the public, similarly to the way in which border crossers were watched from lookouts on the western border.

HOPP-HALÁSZ Károly: Magasles no. 7 / High-Stand no. 7, 1972–77

akril, vászon / acrylic on canvas, 140 × 140 cm

Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum /

Ludwig Museum – Museum of Contemporary Art

Fotó / Photo: ROSTA József

BESTIÁRIUM

A tradicionális középkori szóhasználatban a bestiárium egy olyan könyvet jelentett, amelyben az élőlények, ezen belül az állatok ábrázolásait és különleges tulajdonságait foglalták össze. Egyfajta természetrajzi hűséggel, a feltételezett tulajdonságok és a népi közhitben gyökerező szimbolika vegyítésével jelelték meg ezeket a gyakran szürreálisan ábrázolt, már-már fantáziaszülte lényeket, valamint a bennük rejlő természetes és természetfeletti erőket. A bestiák mai formájukban a ma embernek félelmeit artikulálják, a környezeti ártalmakból eredő mutánsok mára kézzelfoghatók lettek. Az egykoron allegorikus jelentés, mellyel az élőlényeket felruházták, ma megélt valóság. A kulturális emlékezet és a klímakrizis fogalma jellemzi ezt a fejezetet.

Ebbe a csoportba soroltuk azokat a munkákat, amelyek mitikus lényeket és képzelt, mai szemmel nézve mutáns figurákat ábrázolnak. **Simonyi Emő** vehemens festményein visszatérő, örökös motívum a nagy habzsolás, a felfalás kéjes öröme, a képzelt perszifikált állat animális viszonya mindenhez, ami fizikailag fogyasztható. Az animális ösztönök ábrázolása alibi funkciót tölt be e nagyformátumú festészetben. Ember és állat az elvont narratívák kiemelt példái, amikor a kortárs képzőművészetben kulturális átfedések jönnek létre, és az állatok az ősi vallási vagy a pogány szimbolika tartományából kiemelve szerepelnek jelenünkben. Ezek az alkotások a vadászati aktus tárgyát, az állatot is megjelenítik.

Ilyenek **Ferenczy Zsolt** munkái, aki visszanyúl a kolonializmus korszakában alkotó, főleg németalföldi rajzoló tárházához, de **Tranker Kata** mutáns figurái is. A rajzolt és plasztikusan megformált alakok a szürreálisba hajló képzeletvilág szülőttei, de a játékos ábrázolást felülírja a féltés és félelem érzete a nagyon is törekeny természeti egyensúly okán, így súlyos etikai kérdések is tudatosulnak a jelen helyzetet illetően. Ember és természet viszonya kritikussá vált, és ezek a lények már aligha csak kuriózumok, inkább potenciális génmanipulált kísérletek jövőbeli vészjósló, bizarr eredményei.

SIMONYI Emő: Préda / Prey, 2015

olaj, vászon / oil on canvas, 195 × 240 cm

A művész tulajdona / Courtesy of the artist

Fotó / Photo: Karlheinz ERDEL

BESTIARY

In traditional medieval parlance, a bestiary was a book in which the depictions and special properties of living creatures, including animals, were collected. With a certain naturalistic fidelity, these often surrealistically depicted, almost fanciful creatures and their natural and supernatural powers were represented by a mixture of supposed qualities and symbolism rooted in popular belief. In their present form, these beasts articulate the fears of man today, when the mutants that result from environmental harms have become tangible. The allegorical meaning once given to these creatures is now a lived reality. Cultural memory and the notion of climate crisis characterise this chapter.

FERENCZY Zsolt: Bestiárium sorozat / Bestiary Series, 2019-2021

tus, akril, dobozkarton / ink and acrylic on cardboard;

változó méretek / dimensions variable

A művész tulajdona / Courtesy of the artist

Fotó / Photo: Süli-Zakar Szabolcs

FERENCZY Zsolt: Csapat II / Team II, 2015

olaj, vászon / oil on canvas, 70 × 100 cm

A művész tulajdona / Courtesy of the artist

KIS BREVIÁRIUM

Ebben a fejezetben az állat- és természetábrázolások legkülönfélébb formáit gyűjtöttük egybe, a rókatündértől az úttörővel ünneplő jegesmedvéig, a szemérmesen ülő őztől az indiánrajzok történetmesélő, mégis elvont formáinak utánzásáig. A munkák többsége a festészet szeretetét és elementáris szükségét bizonyítja. Változatlanul kihívást jelent egy pihenő szarvas vagy a prémjével ámulatba ejtő róka ábrázolása.

We have included in this group works that depict mythical creatures and imaginary, mutant figures from today's perspective. A recurring motif in **Emő Simonyi's** forceful paintings is the great gorging, the lusty pleasure of devouring, the relationship of the imaginary personified animal to everything that can be physically consumed. The depiction of the animal instinct is an alibi in this large-format painting. Man and animal are prominent examples of abstract narratives where cultural overlaps are created in contemporary art, and animals are transposed from the realm of ancient religious or pagan symbolism to the present. These works also represent the animal as the object of the hunting act.

These include the works of **Zsolt Ferenczy**, who reaches back to the repertoire of mainly Dutch and Flemish artists who worked in the colonial era, and also the mutant figures of **Kata Tranker**. The drawn and plastic figures are born of a surreal world of imagination, but the playful depiction is overridden by a sense of fear and dread, due to the very fragile balance of nature, and thus also raises serious ethical questions about the present situation. The relationship between man and nature has become critical, and these creatures are hardly curiosities, but rather the ominous and bizarre results of potential future genetic engineering experiments.

SMALL BREVIARY

In this chapter, we have collected a wide variety of animal and nature representations from the fox fairy to the polar bear celebrating with pioneers, from the coyly perched deer to the storytelling yet abstract imitations of Indian drawings. Most works demonstrate the love and elemental need for painting. Depictions of a deer at rest or a fox with an astonishing pelt are also challenging.

GAIA – Természetfilozófiák, természeti kapcsolatok (Homage á Joseph Beuys)

A következő részben a természetfilozófiákkal foglalkozó alkotásokat mutatjuk be, ahol elengedhetetlen olyan elementáris munkák bemutatása, amelyek közvetve, nem funkcionalitásukban, hanem szimbolikájukban utalnak az ősi anyagok máig érvényes esztétikájára.

Nagy Márta agyagmunkái Dráva-menti vakondtúrások összegyűjtött, tisztítatlan anyagából készültek. A munkák a primer anyag primer indulatokkal való feldolgozását közvetítik. A *Cukormázás lágyság* és *Ciklus* című munkánál megjelenik a kerámiamáz, amely ütközteti és egyesíti a két kultúrát, az anyagokban megnyilvánuló két kulturális szintet.

Az indulatok, szándékok, stratégiák és koncepciók ütköztetése **Várnagy Tibor** *Mandala* című munkájának üzenete. A Beuys előtt is tisztelgő művész a legújabb kor szellemében egy radikális

GAIA – *Natural philosophies, natural relationships* (Hommage á Joseph Beuys)

In the following section, we have collected works dealing with natural philosophies, where it is essential to present elementary works that indirectly, not through their functionality but through their symbolism, refer to the aesthetics of ancient materials that are still valid today.

Márta Nagy's clay works are made from unclean material collected from mole burrows along the river Drava. These works mediate the processing of primary material with primary emotions, where in the works *Sugar Glazed Softness* and *Cycle* the ceramic glaze appears, colliding and uniting the two cultures, the two cultural levels manifested in the materials.

The collision of emotions, intentions, strategies and concepts is the message of **Tibor Várnagy's** *Mandala*. The artist, who also pays homage to Beuys, canonises archetypes of contemporary culture such as the mandala, using radical tools in the spirit of the late modern age, presenting ancient elements in the objects of today's language and way of life.

NAGY Márta: Cukormázás lágyság I-II. / Sugarcoated Softness I-II, 2019

mázás terrakotta / glazed terracotta clay, 24 × 21 × 22 cm

A művész tulajdona / Courtesy of the artist

eszköztár használatával kanonizál olyan, a kortárs kultúrában megjelenő archetípusokat, mint a mandala, a mai nyelv, a mai létforma használati tárgyaiban felmutatva az ősi elemeket.

VADÁSZKÉP / VADÁSZATI RÍTUSOK

Ez a fejezet kifejezetten olyan munkákon, tényleges és fiktív módon felépített dokumentációkon alapul, ahol történelmi dokumentumok – fényképek, családi hagyatékok és kitalált tárgyegyüttesek – konstruálják meg egy vadász elképzelt életformáját, azaz fiktív portréját. A kiállításban elsősorban valódi régészeti leletek, néprajzi tárgyak és kultúrtörténeti tárgyegyüttesek is találhatóak, egyfajta referenciaként a mai vadászati szcenáriók eszköztárára. **Esterházy Marcell**, a **Horváth-Sipos** duó munkái, de **Gerhes Gábor** kompozíciói is ilyen és ehhez hasonló koncepció alapján fogalmazódnak meg.

Az ősi vadászó és gyűjtőgetető életmód ma a fogyasztói társadalom életformájában testesül meg. Ennek kritikai megközelítése köré is számos olyan alkotás szervezhető, melyek a vadászat rítusát kortárs környezetbe helyezve a fogyasztói társadalom új értelmezési lehetőségét nyújtják. Ide tartozik például gyűjteményünk legújabb, a Ludwig Stiftung által vásárolt darabja, **Kader Attia** munkája is, mely a tróféagyűjtésre, a vadászetika teljes ignorálására, illetve a védett állatok kihalásának problematikájára reflektál, a kolonialista-újkolonialista magatartás jelenleg is létező formáit leleplezve.

Ismeretlen 19. századi festő:
Ünnepi lőtábla / Ceremonial shooting board by unknown painter, 1836
fa, festett / wood, painted, 60 × 63 cm
Türr István Múzeum /
Türr István Museum, Baja
Fotó / Photo: ROSTA József

THE IMAGE OF THE HUNTER / HUNTING RITES

This chapter is based specifically on works, both factual and fictional, where historical documents – photographs, family legacies and fictional artefacts – construct an imagined way of life, or fictional portrait, of the hunter. Scattered throughout the exhibition are also real archaeological finds, ethnographic artefacts and cultural-historical artefact assemblages, as a kind of reference for the tools of today's hunting scenarios. The works of **Marcell Esterházy**, the artist duo **Horváth-Sipos**, and the compositions of **Gábor Gerhes** are based on similar concepts.

The ancient hunting and gathering lifestyle is now embodied in the consumer society. A number of works can be grouped around this critical approach, which offers a new way of interpreting consumer society by placing the ritual of hunting in a contemporary context. This includes, for example, the latest piece in our collection, **Kader Attia's** work, purchased by the Ludwig Stiftung, which reflects on trophy hunting, the complete ignorance of hunting ethics and the problem of the extinction of protected animals, revealing the forms of colonialist/neo-colonialist behaviour that still exist today.

ESTERHÁZY Marcell: The End of a Long March, 2011
digitális fotó, diasec giclée nyomtat, ed 1/1+AP / digital photo, diasec giclée print,
ed 1/1+AP, 167 × 270 cm
A művész tulajdona / Courtesy of the artist

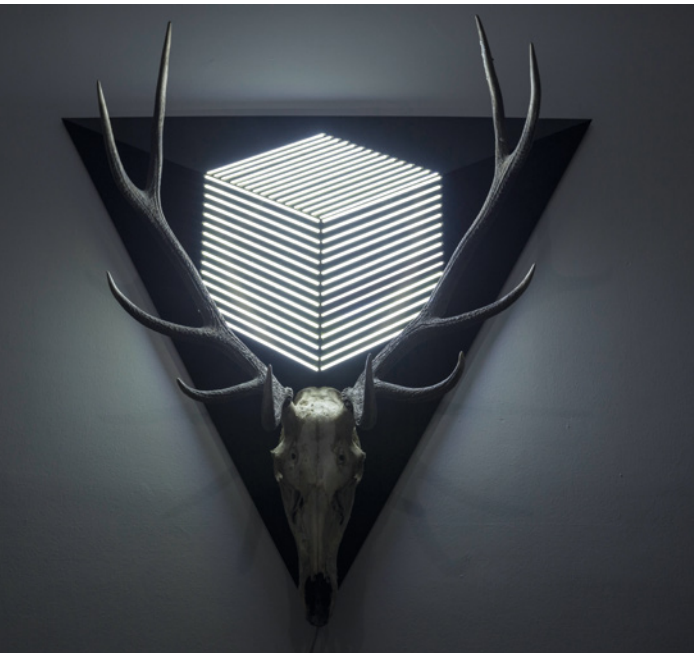

BUKTA Imre: Teríték / Bunch of Games, 2015

olaj, vászón / oil on canvas, 70 x 90 cm

Verbai Gyűjtemény / Verbai Collection

Fotó / Photo: ROSTA József

HALÁSZ Péter Tamás: A Nap az apa / The Sun is the Father, 2019

installáció, fa, agancs, alumínium, LED, akril, Arduino-vezérlés /
intallation, wood, antler, aluminium, LED, Arduino control,
változó méretek / variable dimensions

acb Galéria / acb Gallery

Fotó / Photo: DEIM Balázs, Ferenczy Múzeumi Centrum / Ferenczy Museum Center

**Kader ATTIA: A kultúrák ugyanazt az állatot követik I. /
Cultures are Following the Same Animal I, 2019**

kitömött antilopfej, faszobor (Dogon kultúra) /
antelope taxidermy, wood sculpture (Dogon Culture), 172 x 65 x 16 cm
Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum (Az aacheni Peter und Irene Ludwig
Stiftung letétje, 2019) / Ludwig Museum – Museum of Contemporary Art
(Long-term loan from the Peter und Irene Ludwig Stiftung, Aachen, 2019)
Fotó / Photo: ROSTA József

KRITIKUS POZÍCIÓK ÉS TÖREKVÉS AZ ÖSSZHANG MEGTEREMTÉSÉRE

A bemutatott munkák túlnyomó többségét kritikus pozíció jellemzi. A nézőpontváltás – így **Losonczy István**, **Halász Péter Tamás** vagy **Puklus Péter** munkájában – az áldozat pozíciójából irányítja a figyelmet a vadászat témájára. Ezek az alkotások a vadászati aktus tárgyát, az állatot is megjelenítik, hol konkrétan, hol pedig a „másik” narratívájában. Az áldozatiság és a hatalom/uralom relációjának problémaköre ezekben a művekben a manipuláció és kontroll, a kiszolgáltatottság kérdésébe fordul át.

CRITICAL POSITIONS AND THE QUEST FOR CONSISTENCY

The vast majority of the works presented here are characterised by a critical position. The change of perspective, as in the works of **István Losonczy**, **Péter Tamás Halász** or **Péter Puklus**, draws attention to the subject of hunting from the position of the victim. These works also represent the animal, the object of the hunting act, sometimes expressly, sometimes in the narrative of the 'other'. The problematic of the relation between victimhood and power/dominance is transformed in these works into a question of manipulation and control, of vulnerability.

GERHES Gábor: Infinite Liberation, Immediate Enlightenment, Eternal Light, 2014

vaddisznóbőr, krómáccél, vas / boar skin, chrome steel, iron,

3 db./pcs, egyenként 130 × 90 cm / each

Irokéz Gyűjtemény / Irokéz Collection, Fotó / Photo: SURANYI Miklós

Radenko MILAK – Roman URANJEK:

„A 3-as számú” (Egy jelenés megtestesülése) /

„Number 3” (Materialization of Phantasm), 2011

szövött szőnyeg, gyapjú / woven carpet, wool, 250 × 200 cm

Molnár Ani Galéria / Ani Molnár Gallery

Fotó / Photo: ROSTA József

A ZEN ÉS A MŰVÉSZETI GYAKORLAT

A zen meditációs gyakorlata akkor lesz a művészi cselekvés része, ha átfogóan, a mindennapi életszemléletben is teret nyer, azaz beépül a gondolkodásba. Ily módon áthatja a teljes életvitelt, a természethez, a mozgáshoz való viszonyt, a zene és a művészetek azon típusú érzékelését és értékelését, amely spirituális oldalról keresi az értékeket. Az alkotáshoz, a munkához való viszony nem az utilitarista eredményt tekinti célnak, hanem annak meghaladását. A tökéletes találat – az íjászatban vagy a kardforgatásban – akkor jön létre, ha a céltárgy és a célzó egyként létezik.

Ez a művészi gyakorlatra, az alkotás folyamatára áttéve azt jelenti, hogy komoly gondolati szerkezetek születnek meg a nyugati szemlélő pozíciójából spontán módon, a keleti szemlélet pozíciójából pedig a legnagyobb természetességgel. Mind **Świerkiewicz Róbert**, mind **Baksai József** munkafolyamataira jellemző a zen meditációs gyakorlat.

ISKI KOCSIS Tibor: Család I. / Family I, 2001

olaj, vászon / oil on canvas, 96 × 144 cm

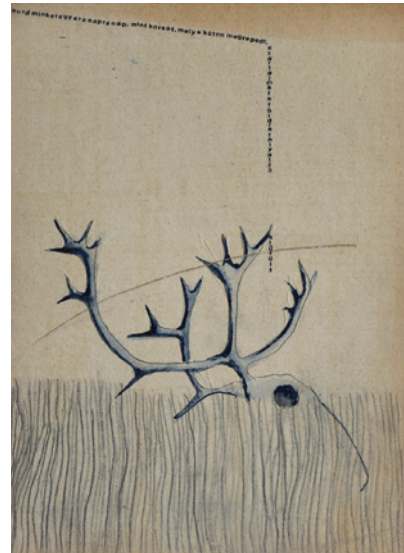
Karvalits-Szelényi Gyűjtemény / Karvalits-Szelényi Collection

Fotó / Photo: ROSTA József

ZEN AND ARTISTIC PRACTICE

The meditation practice of Zen becomes part of artistic practice when it is integrated into the everyday approach to life, i.e. when it is integrated into thinking. In this way, it permeates the whole life, the relationship with nature, with movement, the perception and appreciation of music and art that seeks values from a spiritual point of view. The relationship to creation and work is not one of utilitarian achievement but of transcending it. The perfect hit – in archery or swordsmanship – is achieved when the target and the targeting exist as a single entity.

Translated into artistic practice, into the process of creation, this means that serious thought structures are spontaneously created from the position of the Western observer, and most naturally from the position of the Eastern observer. Both **Róbert Świerkiewicz's** and **József Baksai's** working process is characterised by Zen meditation practice.

BAKSAI József: Semmi sincs... – Nikolaus Lenau /

There is nothing – Nikolaus Lenau, 2016

akvarell, tus, karton / watercolour, ink, cardboard, 28,3 × 19,1 cm

A művész tulajdona / Courtesy of the artist, Fotó / Photo: BAKSAI József

**LOSONCZY István: Misztikus találkozás a felületi feszültséggel /
Mystical Encounter with Surface Tension, 2006**

olaj, vászon / oil on canvas, 180 x 140 cm

A művész tulajdona / Courtesy of the artist

Fotó / Photo: ROSTA József

ÉLHETŐ TERMÉSZET ÉS ÚJRAÉRTELMEZETT HIBÁK

Az utolsó egység központi figurája a közelmúltban elhunyt jelentős osztrák művész, **Lois Weinberger**. A múzeum gyűjteményébe újonnan került be egyik jelentős műve, amely a gyomnövények jelentőségét, életképességét, a biodiverzitást vizsgálja. Az invazív növények természetátalakító hatása, a tájkultúrákra való kihatásuk kényszerűség adta valóság, ahol nem az életképesség jelenti a legnagyobb problémát, hanem az, hogy mérsékelhető-e az ember beavatkozása a természetbe, mely az egész földet érintő kihatással kísértetiesen és visszafordíthatatlanul generálja a rövidesen bekövetkező klímakatasztrófákat. Weinberger egyike a legkiemelkedőbb személyiségeknek, akik művészet és tudomány között a kereszt-diszciplináris ismeretek lehetőségeit tárták fel.

LIVEABLE NATURE AND REDEFINED MISTAKES

The central figure of the last unit is the recently deceased Austrian artist **Lois Weinberger**. A major new addition to the museum's collection is one of his major works exploring the importance of weeds, their viability and biodiversity. The transformative impact of invasive plants on nature and their impact on landscape crops is a reality of necessity and the main concern is not their viability but whether human intervention in nature can be mitigated, which, with its eerie and irreversible effects on the whole planet, is producing the climate catastrophes that are about to occur. Weinberger is one of the most prominent figures to have explored the possibilities of cross-disciplinary knowledge between art and science.

NAGY Gabriella: Kisebb ellenállás / Less Resistance, 2016

olaj, vászon / oil on canvas, 130 × 120 cm

A művész tulajdona / Courtesy of the artist

Fotó / Photo: ROSTA József

METAFIZIKUS ÁTHATOLÁS EGY ZEBRÁN
TÖRTÉNETEK VADÁSZATRÓL, TERMÉSZETRŐL
METAPHYSICAL PASSAGE THROUGH A ZEBRA
STORIES ABOUT HUNTING AND NATURE

Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum /
Ludwig Museum – Museum of Contemporary Art

2021. 09. 23. – 11. 21. / 23. 09. – 21. 11. 2021

Kurátor / Curator: Dr. FABÉNYI Julia

Kurátor asszisztensek / Assistant Curators:
FEKETE Dénes, MAJ Ajna

Szöveg / Text:
Dr. FABÉNYI Julia

Szöveggondozás / Proofreading:
SZIPÓCS Krisztina, IVACS Ágnes

Fordítás / Translation:
IVACS Ágnes

Grafikai terv / Graphic Design:
SZMOLKA Zoltán

Nyomda / Printing:
Keskeny Nyomda

Készült 1000 példányban, 2021-ben

Az „Egy a Természettel – Vadászati
és Természeti Világkiállítás 2021” kísérőprogramja /
Accompanying program of “One with Nature –
World of Hunting and Nature Exhibition 2021”

**EGY A
TERMÉSZETTEL**

Vadászati és Természeti
Világkiállítás
MAGYARORSZÁG 2021

müpa
Budapest

KOVÁCH Gergő: Tereh / Burden, 2009

festett purhab, vászon / painted spray foam, canvas,
300 × 110 × 80 cm

KOGART - Kovács Gábor Művészeti Alapítvány /

KOGART – Gábor Kovács Art Foundation

Fotó / Photo: ROSTA József

LUDWIG – KORTÁRS
MÚZEUM MŰVÉSZETI
MÚZEUM

Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum
Ludwig Museum – Museum of Contemporary Art

MŰPA Budapest | H-1095 Budapest, Komor Marcell u. 1.

Tel.: +36 1 555 3444

Email: info@ludwigmuseum.hu

www.ludwigmuseum.hu

www.facebook.com/ludwigmuseum

www.ludwigmuseum.blog.hu

A kiállítás nyitva | The exhibition is open:

2021. 09. 23. – 2021. 11. 21. | 23. 09. 2021 – 21. 11. 2021

kedd – vasárnap | Tuesday – Sunday, 10.00 – 20.00 h

A múzeum hétfőn zárva. | The museum is closed on Mondays.